

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii
Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ**

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

Sectio VI. De Casuistarum auctoritate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

ceptis probè distinguenda. Utinam omnes consilia sequerentur! hæc sunt, crede mihi, Jesuitarum vota: sed quod Christus non præcepit, præcipere ipsi minime possunt. Hic porro Concionatorem agis, & satis pueriliter declamas: eos qui Casuistas consulunt, * ineptè Balaamo comparas, intentas iram Dei, maledictionem comminaris, eò quòd Magistros *prurientes auribus* sibi coacervent. Sed vide, ne in vestros Magistros hæc probè quadrent, qui adeò tersum & exquisitum styli nitorem impensè hæctenus & operosè affectarunt, ut hoc melle, Janseniani venenum erroris, præsertim apud imperitos condirent.

S E C T I O V I.

De Casuistarum auctoritate.

Retractas, quæ jam supra de probabili opinione, ad nauseam congeffisti: † nullum Doctorum numerum vis sufficere, ad probabilitatem opinionibus conciliandam, per locum scilicet, ut ajunt, extrinsecum. Times Jansenium vestrum obrui à maxima illa Doctorum turba, qui ejus errores cum Ecclesia damnarunt: hinc illorum auctoritatem elevas. Sed apud Catholicos, maximi semper ponderis fuit; nullius verò apud Heterodoxos. Eo ipso quòd quis aliquam opinionem probabilem censet, statim vis ipsi fieri probabilem. In hoc sæpè ac sæpiùs hallucinaris; cum aliud sit esse probabilem, & aliud talem videri. Sic forsitan error probabilis vobis videtur, qui tamen probabilis non est: neque vos excusat, cum per crassam & voluntariam ignorantiam omninò delinquatis. Quod aliqua opinio nonnullis videatur

F 2

pro-

* Pag. 100. † Pag. 101.

probabilis, quæ Scripturæ & manifestæ rationi repugnet; apud vos non deerunt exempla: apud Catholicos non inuenies. Licet enim aliqua improbabilia quidam Catholici probabilia putent; illa tamen manifestæ rationi, aut Scripturæ tam perspicuè, ut asseris, non repugnant. Aliquo exemplo dictis, seu maledictis, fidem facere debueras. Addis unius Ecclesiæ auctoritatem movere. Rectè: medice cura teipsum: cur eam rejicis, & pessumdatis? movet Ecclesiæ auctoritas ad certa; Doctorum verò ad probabilia: de iis enim agit Augustinus, quæ quis credere vel non credere debet; nec unquam negavit Augustinus, quin Doctorum auctoritas maximi alioquin momenti sit. Perstringis deinde aliquos auctores, quos inscitie infimulas. * De Thoma Sanchez, ut alios omittam, quibus aliquando caninæ tuæ maledicentiæ dabis pœnas, dicere ausim, ad instar aquilæ esse, cui noctuas, vespertiones, & ferales Portus-regalis bubones nemo sanè, opinor, nisi mortalium stultissimus comparet.

Immò, quod longè gravius est, opinionem aliquam eo ipso suspectam esse dicis, quo à Casuistis docetur: quas subinde Baunio & Escobario calumnias affingis, multi Apologistæ diluerunt: de his tamen infra. tum per inanem quandam ostentationem, tibi ac tuis applaudens, vis Casuistas, Theologos, Jesuitas eò devenisse, ut doctis simul & indoctis *horrori* sint. Sic eleganter tua vota expromis: quod enim ad rem ipsam attinet, eodem prorsus modo, quo antè Catholici eos consulunt, adeuntque, ac se illis, in iis quæ ad Deum spectant, regendos tradunt: nec ea laborant solitudine, quam exaggeras. * Vestrum quidem, vel potius cacodæmonis consilium fuit, qui vestra,
alio-

* Pag. 102. † Pag. 103.

aliorumque foederatorum opera usus est; ut Jesuitas à suis erga fideles piis muneribus removeret: sed res pro votis non successit: est, qui videt, & judicat. *Fremuerunt gentes, & populi meditati sunt inania, sed Dominus de calo prospexit, & conturbavit eos.*

Ne quid demùm ad contumeliam desideretur, constanter asseveras, in dubiis moralibus, mulierculæ cujuscpiam judicium, Casuistarum, non paucorum aliquot, sed ferè omnium (nam plerosque dicis) judicio anteponendum esse. In hoc fanè tuum plerique judicium desiderabunt: nec deerit fortè, qui dicat, te infano muliercularum amore teneri, quas Theologis Catholicis anteponis. Desperatam haud dubiè causam agis, pro qua ad muliercularum tribunal appellas. Hæreticis quoque idem mos fuit: nullus enim sectarius unquam exstitit, sine consorte alterius sexus. Rem etiam indoctorum judicio committis: at indoctos & suspectos recuso judices; quia scilicet tui similes. Viginti demùm Casuistis, immò centum & mille, vel unum pium & eruditum Parochum opponis. Unum inquam, ex illa celebri ogdoade. Tum agmine facto, omnem Germaniæ, Galliæ, Hispaniæ, Belgii populum opponis. Expunge, amabo te, Hispaniam, nec enim populum in ea reformatum invenies, qui Janseniana dogmata probet: in aliis regionibus, quas appellasti, multos invenies, qui vestræ factioni addicti sunt. Vobis enim cum Lutheranis & Calvinistis, cum Carolo Molinæo, & Samuele Maresio benè convenit. Italiam prudens omisisti, quæ nihil nisi fulmina vobis hæctenus cudere visa est.

Subnectis, nihil ex eo auctoritatis, Casuistis accedere, quod ingentia volumina confecerint, parum alioqui ad scribendum instructi & idonei; in toto 1550. annorum decursu, non nisi 12. Casuistas, teste

Bellarmino, scripsisse; idque divino quodam consilio contigisse; cum res admodum periculosa & lubrica sit, de conscientia, de distinctione venialium & mortalium disputare; nunc verò Casuistarum nubem exortam esse, qui, tanquam *Ægyptiaca rana*, * in Ecclesiam incubuerunt, & nihil penè jam in moribus integrum reliquerunt. Citas in hanc rem longum *divini Aurelii* (sic enim appellas) locum; institutâ demùm, pro regendis fidelibus, Parochum inter & alienum, comparatione, in gratiam Parochi sententiam ita pronuncias, ut alienos, *impuras cisternas, devios tramites, & lupos rapaces* appellare non verearis.

Hæc paucis refutantur. Antiqua fuit hæreticorum nãnia, contra Scholasticos & ingentia illorum volumina declamare. Sed numquid D. Thomas tot & tantorum voluminum auctor, aliiq̃ue omnium ordinum Scriptores, in eo Theologorum Moralium censu comprehenduntur? Bellarminus Summistas numerat, ut vocant, qui Summas scripserunt, inter quos S. Raymundus de Pennaforti, S. Antoninus, Cardinalis Cajetanus, & Sylvester Magister Sacri Palatii recensentur; tredecim appellat: tu verò duodecim, ne quid sine fuco & mendacio à te dicatur. Sed ubi Canonistæ, & Theologi, qui de re morali scripserunt? Quid rei sit, satis vidèò, tot ac tantos errorum vestrorum testes habere puduit.

Parum idoneos, & instructos ad scribendum fuisse dicis. Quid porrò iis defuit? vis dicam; una dumtaxat erga doctrinam Jansenianam propensio. Nam insigni pietate ac vitæ sanctimonia, eruditione singulari, præstanti demùm ingenio præditi, ex S. Scriptura, usu Ecclesiæ, Sacris Canonibus, Rom. Pontificum Constitutionibus, Sanctis Patribus, Doctoribus demùm Theologis, eam doctrinam excerpte-

* *Pag. 104.*

runt,

runt, quam in eorum codicibus legimus. Nolles de conscientia disputari; ne vobis erroneam esse, simpliciores Catholici intelligant: nec de culparum distinctione; ut nova crimina ad terrendum populum excogitetis; ut Sancygiranus vester, qui hominem culpæ mortali adstrictum, rei sacræ, absque peccato mortali, nunquam interesse dicebat. Attingis etiam modum injungendæ pœnitentiæ: de quo agi nolles, ne, quam obtruditis pœnitentiam publicam, etiampro occultis, idque more Pharisaico, necessariam non esse Theologi demonstrarent. Quis tuum Aurelium *divinum* credat, quem tam inhumanum erga religiosos ordines vel ipse locus à te adductus planè demonstrat? sæpe quidem divinum & Prophetam egit, in suis illis Apocalypticis commentis: sed falsum Prophetam fuisse probavit eventus. Cæterùm tibi auctor essem, ut nunquam Aurelium citares, nisi monito prius Lectore de libro cautè legendo, in quo non nemo centum errores confixit.

* Uter verò, ad regendos fideles, in via spiritus, aptior sit, Parochus scilicet paulò liberioris vitæ homo, cui nihil ad luxum, ad commodum, ad delicias desit, quem turba nepotum coronat, cui licèt incogitanti feritur & metitur (de iis enim tantùm loquor;) an verò alius strictioris instituti, castigatioris vitæ, rebus divinis addictus, curis sæcularibus liber, doctus alioquin & debita, tum jurisdictione, tum approbatione instructus; uter, inquam, sit aptior, cuivis considerandum relinquo. Te interim ad libellum P. Bagotii de hoc argumento scriptum remitto; quem, cùm Sacra Cardinalium Congregatio ad id specialiter deputata, recognoscendum & examinandum suscepisset; nihil in eo censurâ dignum pronunciavit. Hinc Ro-

88 *In Dissertationem Theolog. de Probabilitate.*
mæ liber, cum approbatione, secundò editus; ut ab
amico certior factus sum.

SECTIO VII.

Dissolvuntur Jesuitarum Criminationes.

A Junt, inquis, imposturâ 22. perperam sibi vitio
dari, quod probabiles opiniones esse censeant:
illico pernegas; sed id duntaxat vitio verti, quod ea,
quæ improbabilia sunt, pro probabilibus habeant. In
citata impostura, nihil tale invenio; ut vel inde im-
posturas vestras multiplicetis: sed ibi tantum lego,
Thomam Sanchez à Montaltio temerè correptum es-
se, eò quòd dixerit, auctoritatem gravissimi Aucto-
ris, solidis nixam rationibus, sufficere, ut aliqua opi-
nio dicatur probabilis. Sed hæc est communis om-
nium sententiâ, modò sit auctor doctus, prudens, &
pius, qui ex professo rem discusserit, eam optimis &
firmis rationibus confirmet, & ea, quæ opponuntur,
probabiliter diluat. Sed te remitto ad imposturas la-
tinè redditas, ut novam imposturam agnoscas. Quod
verò opponis, pro probabilibus multa à Jesuitis ha-
beri, quæ improbabilia sunt; donec ipse probaveris,
improbabile reputandum est. Sed age, quæso, argu-
mentis, non convitiis. Centies in his notis dixisti,
nullam opinionem, quæ falsa sit, tutam esse: quòd
Jesuitæ, immò Catholici omnes, id negent; errant,
inquis, & pueriliter nugantur. Tu verò erras Wil-
helme, & à te in hoc dissentire, Catholicum est.
Quod ipsi habent, minùs probabilem, modò verè
probabilis sit, esse tutam, eo modo, quo antè dixi;
probabilius est. Tu id negas, etsi minùs probabili-
ter; non tibi propterea litem intendo; à censura pror-
sus